

Naše státní vlajka slaví tento rok 100 let. Uspořádejte nezapomenutelnou oslavu na její počest.

Jeden z nejnáměšších, nejznámějších a nejviditelnějších symbolů České republiky slaví své kulaté výročí. Řeč je o státní vlajce, která nás na společné cestě doprovází už 100 let. Rok 2020 je tak úžasnou příležitostí uspořádat hasičskou slavnost, na které vzdáte vlajce hold. Vždyť už pouze její pohnutá historie nám připomíná památku všech, kteří bojovali za naši samostatnost a svobodu. V dnešním článku se proto dozvíte zajímavosti o české vlajce, jak lze její symboliku využít při hasičských oslavách nebo proč nelze poškozenou vlajku jen tak vyhodit do komunálního odpadu.

Významnou dějinnou roli státní vlajka se hrála v dobách, kdy nám jako národu bylo nejhůře. Sjednocovala a upomínala na naši příslušnost v důsledku mnichovské tragédie, domácího i exilového boje na všech frontách druhé světové války, za protektorátu Čechy a Morava, kdy byla německými okupanty zakázána. V době válečné okupace lidé vlajku schovávali a naši vojáci za ni umírali. Neméně významným okamžikem byla srpnová okupace v roce 1968, Palachova oběť, potlačení demonstrace roku 1969, stejně jako období převratu roku 1989. Důležitou roli v historii našeho národa se hráli i dobrovolní hasiči – mnoho z nich padlo na frontách v období 1. světové války, za 2. světové války se spousta z nich účastnila skrytého odboje. Symbol doslova „požehnaný krví“ díky mnoha obětem přežil a s ním i suverénnost českého státu. Svoboda není samozřejmost, o to více bychom si jí měli vážit. A s vlajkou oslavovat i okamžiky příjemné, vzpomínat na naše předky nebo významné milníky historie. Naše státní vlajka nás provází celým našim životem a je svou důvěrně známou, krásnou a nezaměnitelnou podobou také symbolem, který je nejbližší našim srdcím. Každý zná ten pocit, když zazní státní hymna a naše vlajka zamíří na stožárů směrem nahoru, a nemusí se jednat pouze o vyhrané sportovní utkání nebo závod. Každého z nás s ní pojí naše vlastní neopakovatelné vzpomínky, niterné emoce, hrdost, když vítězíme, věrnost, když se nedaří, naděje a odhodlání. V tomto smyslu je to skutečně vlajka každého z nás.

Rok 2020 v duchu oslav 100leté výročí

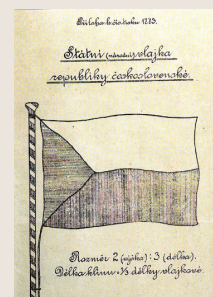
Hasičské sbory a sdružení jsou duší každé obce. Tradiční poutě, plesy a hody – to jsou kulturní události, které sjednocují a vytváří nezapomenutelné okamžiky v myslích místního obyvatelstva, včetně připomínek významných státních svátků nebo výročí obce, doprovázených uniformovanými hasiči. Pojměte tento rok oslav v duchu 100letého výročí naší státní vlajky. Vzdání holdu české vlajce může být dílčím aktem či přímo středobodem akce. Propojit tyto slavnosti můžete také s výročím založení sboru, nebo s vyhotovením nových hasičských symbolů. „Jde o skutečně krásnou příležitost. Budoucí generace hasičského spolku, které si nechá vyhotovit vyšívaný prapor v roce 2020, budou slavit kulaté výročí pořízení hasičských symbolů vždy společně se státní vlajkou,“ uvádí heraldik a vexilolog Alerionu PhDr. Zdeněk Kubík. Zajímavostí může být i to, že barevná symbolika hasičských praporů se prolíná se státní vlajkou. „Právě barvy

státní vlajky využívají hasiči na svých praporech nejčastěji. Typickými barvami líce a rubu jsou červená a modrá, jakožto symbol ohně a vody. Často na nich vidíme obvodové nebo rohové motivy bílo-červeně-modré trikolóry. Parádní hasičské uniformy, nošené během oficiálních akcí, při hasičských oslavách a žehnání praporu, mají tradičně barvu modrou," doplňuje heraldik a vexilolog.

ZAJÍMAVOSTI O ČESKÉ VLAJCE, KTERÉ MOŽNÁ NEVÍTE...

- Samostatná Československá republika vznikla 28. října 1918 – na konci roku 1918 proto byla ustanovena skupina, **od dubna 1919 pak oficiální komise, která měla připravit státní symboly nové republiky.**
- **Předtím se používala bíločervená vlajka Českého království**, kterou tvořily dva vodorovné pruhy, jež nás doprovází již od poloviny 13. století doby vlády Přemysla Otakara II. Problémem byla její shoda s polskou vlajkou i barvami Rakouska, daná heraldickými souvislostmi. Nereflektovala rovněž složení obyvatelstva tehdejšího mnohonárodnostního Československa.
- **Komise se nejprve ujednotila na podobě státních barev republiky.** Bílou a červenou (barvy českých zemí) měla doplnit třetí modrá barva, která se vyskytovala jak ve znaku Slovenska a Moravy, tak i ve znacích některých slezských území a v nově vytvořeném znaku Podkarpatské Rusi, tedy všech pěti zemích tehdejší republiky. Tyto barvy zároveň zohledňovaly i naši slovanskou příslušnost (tzv. všeslovanské barvy) a barvy vlajek spojenců (USA, Francie, Velké Británie).
- **Hledání československé vlajky a její finální výběr trval déle než rok.** Sešlo se velké množství rozličných návrhů. Některé dobové byly inspirovány hvězdami a pruhy americké vlajky.
- **Vítězem se nakonec stal návrh archiváře ministerstva vnitra Jaroslava Kursy (1875–1950)**, člena komise, jenž do původní panovnícké a obrozenecké bílo-červené vlajky vložil modrou barvu v podobě žerďového klínu. Československá vlajka se tak stala vůbec první vlajkou s modrým klínem na světě.
- **Modrý klín měl původně sahat pouze do třetiny délky vlajky.** Subkomitét pro vlajku ale na konci ledna roku 1920 nechal prodloužit jeho délku až do její poloviny, z důvodů vyváženosti tří barev.
- **Členové komise českou vlajku před finálním přijetím i prakticky testovali.** Čtyři dny jezdily po Vltavě dva parníky s vyvěšenou vlajkou a byla tak ověřována její viditelnost při východu a západu slunce, za šera a plného svitu i z různých vzdáleností.
- **Nová vlajka obdržela a po prodloužení modrého klínu byla schválena zákonem č. 252/1920 Sb., o státní vlajce, státních znacích a státní pečeti z 30. března 1920.** Rozměry stran zákonodárci stanovili závazně v poměru šířky k délce vlajky 2 : 3 a s žerďovým klínem sahajícím do poloviny její délky!
- **Bílo-červeně-modrá trikolóra** byla přítomná v § 5 kodifikována již první Ústavou republiky z 29. února 1920. V tomto pořadí barev byla světově jedinečná. **Zasloužil se o to tehdejší poslanec Viktor Dyk (1877–1931), známý spisovatel a básník.**

V původním návrhu Jaroslava Kursy sahal modrý klín pouze do jedné třetiny délky vlajky. Záhy byl však prodloužený do poloviny, z důvodů vyváženosti všech tří barev.

Jak letošní slavnosti vyšperkovat k dokonalosti?

V Alerionu jsme na tento významný rok připraveni a každý hasičský sbor může v našem sortimentu ke 100 letům státní vlajky najít předměty, které vyzdobí nejen hasičskou zbrojnicí, ale i uniformy hasičů či interiéry a pracovny sídla hasičů. Rádi byste svůj současný hasičský prapor ozdobili malou připomínkou významného výročí? Pak vás jistě potěší **praporová šňůra v barvách trikolóry**. Praporové šňůry ukončené ozdobnými střapci měly v minulosti nejenom dekorativní, ale i ryze praktické využití. Jejich pomocí se mohl list praporu vhodně fixovat k žerdi, rovněž pak bylo možné na žerdi navinutý list praporu ideálně převázat za účelem delšího transportu či uložení žerdi s náležitě sbaleným praporem.

Rituál připevňování pamětních stuh

Dalším krásným aktem, který probíhá po žehnání praporu či jako součást oslav, je zavěšování slavnostních vyšívaných stuh s pamětním nápisem k hasičskému praporu. Ty svým textem už navždy zaznamenají výjimečný den do historie sboru. Ke sto letům státní vlajky jsme v Alerionu vyhotovili velice působivou **sametovou nebo saténovou pamětní praporovou hrazdičkovou stuhu v barvách trikolóry se zlatě vyšívaným nápisem „1920-2020 100 LET STÁTNÍ VLAJKY“** a národním symbolem lípového listu. Druhá, neméně krásná se stejným zlatým nápisem, je vyrobena ve výrazném modrém provedení a rovněž zakončena zlatými třásněmi. Připněte ke svému praporu tuto pamětní stuhu, která bude navždy připomínkou významného výročí.

Unikátní sada státní vlajky ČR ve slavnostním provedení

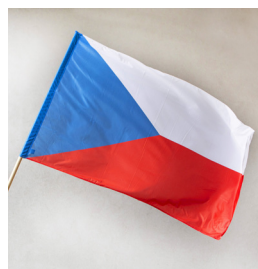
Jaká by to byla oslava 100 let státní vlajky bez jejího reprezentativního vyhotovení? Připravili jsme pro vás **zcela unikátní zvýhodněné sady, které se skládají ze sametové či saténové vlajky v podobě praporu, jednoduché či dvoudílné žerdi, stojanu a praporové šňůry v barvách naší tricolory**. Pořídte si k vyšivanému hasičskému praporu i vlajku ČR a uctěte její památku. Vlajka vyrobená jako reprezentativní prapor z nejluxusnějších materiálů poctivou ruční prací bude váš sbor doprovázet několik desítek let, ne-li generací. Po oslavách ji můžete využít pro výzdobu interiéru.

Jak na výzdobu hasičské zbrojnice?

Plápolající **hasičské venkovní vlajky** by také neměly na fasádě vaší zbrojnice nebo na vlajkových stožárech u budovy chybět. Venkovní vlajky se nejčastěji vyhotovují v podobě jedné strany vyšivaného hasičského praporu sboru a slouží pro běžné venkovní užití – pro prezentaci na hasičských soutěžích a při dalších významných událostech. Pořídít si můžete ale i oboustranně rozdílné či univerzální provedení například se svatým Floriánkem nebo znakem SH ČMS. Hasičskou venkovní vlajku by vždy měla ideálně doplňovat, obzvláště pak v tomto roce, samozřejmě i **vlajka České republiky** případně i vlajka obce. A nezapomeňte ani na **smaltovaný ovál**, se znakem obce doplněný hasičskými motivy, který působivě oživí a ozdobí fasádu vaší zbrojnice. Barvy hasičské cedule si můžete zvolit sami – tradiční provedení přitom vychází z bílé a červené barvy.

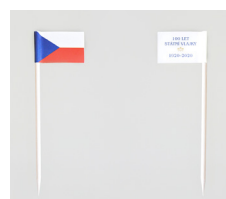
Další milé drobnosti a radosti

Chloubou oslav může být i **dekorativní 9 metrů dlouhý provazec se státními vlaječkami**, který bude sloužit vaší hasičce nejen při oslavách české státnosti ale i u mnohých dalších společenských a kulturních akcí. Zcela jistě vás ale nadchnou i drobnosti jako například **mávací vlaječky a praporky** pro občany v různých podobách, které se často používaly již v období první republiky. Speciálním předmětem k významnému výročí může být například **krásný odznáček do**

klopy nebo roztomilý **odznak vlající vlajky**, dále pak působivé **stolní vlaječky** nebo **vyšívané nášivky** na oblečení či hasičské uniformy. V nabídce nechybí ani **gastrovlaječky, které nesou na přední straně motiv vlaječky České republiky, na zadní straně je pak vyobrazen pamětní text: 100 LET STÁTNÍ VLAJKY /symbol lipový list, ratolest/ 1920–2020**. Tyto špejle s vlaječkou ČR mohou zdobit jakékoliv pokrmy, typicky například hamburgery, kanapky apod.

Vlajku ČR a univerzální hasičskou vlajku v různém grafickém provedení můžete stejně jako ostatní předměty objednávat přímo v e-shopu Alerionu.

Slovo heraldika a vexiologa závěrem: Jak se chovat ke státní vlajce?

„Používat bychom měli pouze bezvadné a čisté vyhotovení vlajky, které odpovídá zákonným pravidlům – takovou vlajku najdete v našem e-shopu. **Modrý klín musí vždy sahat do poloviny délky vlajky nebo praporu či korouhve. Řemeslně zajímavé starší provedení, které již není vhodné pro praktické použití, je možné odevzdat muzeím a jiným paměťovým institucím. Běžné opotřebené vlajky se pietně samostatně pálí nebo v pouzdře zakopávají.** Týká se to hlavně vlajek z přírodních materiálů, ale u **synтетických látek je dnes žádoucí i recyklace. Jelikož ale není možné žádnou polyesterovou státní vlajku „jen tak“ vyhodit do sběrného kontejneru, jako nějaký odpad, nejprve se musí obřadně rozstříhat, ideálně rozdělením na tři části.** Nejprve se vystříhne modrý klín a rozdělí se oba dva pruhy. Takto vzniklé tři barevné textilní části již samozřejmě nepředstavují státní symbol a je možné je vložit do kontejneru na plast a podobně. Nikdy bychom neměli používat žádné defektní vlajky a praporky, vždy musíme dbát na jejich perfektní technický stav a čistotu, ale i pravidelné vyměňování. **A pozor!** Vhodně vypranou venkovní státní vlajku nikdy nedůstojně nesusíme na prádelních šňůrách, ale vyvěsíme (vztyčíme) ji mokrou, neboť uschne přirozeným vláním ve větru.“
PhDr. Zdeněk Kubík – dvorní heraldik a vexilolog firmy Alerion

ALERION

ALERION s.r.o., Chaloupkova 1, 612 00 Brno – Královo Pole, ČR
e-shop: shop.alerion.cz, e-mail: info@alerion.cz
tel. +420 513 035 545, mob. + 420 730 871 669
www.alerion.cz

